

Cehennem de olsa beka istemek

Ahmet Bey: ‘Cehennem de olsa beka isterim’ ne demektir?”

NEFİS AKİBET GÖRMÜYOR!

“Cehennem de olsa beka isteyen’ elbette nefis değildir! Nefis cehennem istemediği gibi, bekayı da ahirette değil, dünyada istiyor. Nefsin hoşuna gitmeyen ve şimdilik başını fena halde ağrıtan şey ise, içinde bulunmak zorunda kaldığı imtihan ve mahkeme-i kübradaki hesaptır! Nefsin bu sözdinlemeziğini Bedüzzaman şöyle ifade ediyor: “His ve heves ise kördür, akıbeti görmez; bir dirhem hazır lezzeti, ileride bir batman lezzete tercih eder.”¹

İNSAN RUHU BEKAYA AŞIKTIR

Oysa insan ruhu, yani fitratı, yani vicdanı, yani kalbi bekaya âşıktır! Hem, dünyadaki değil; ahiretteki bekaya âşıktır. Dünyaya ise, talip değildir. Aslında bekada nefsin de çok menfaatleri olduğu bir vakıadır! Fakat nefiste “zalûm ve cehul” sıfatı hâkim olduğundan ²; nefis cehaleti başına geçiriyor ve kendine zulmediyor.-

Nefis ahiretteki bekayı düşünemiyor, ebediyet için bir hazırlık yapamıyor, ebediyeti uykularını kaçırmaya değer bulmuyor! Nefis hep şu anı düşünüyor! Bu sebeple, bekaya müştak olan nefis değil; kalptir! Nitekim Bedüzzaman diyor ki: “İnsanın fitratında bekaya karşı gayet şiddetli bir aşk var.... İnsan bekaya âşıktır”³ “İnsanın kalbi ve şuuru bütün kuvvetiyle beka istiyor.”⁴ Keza Bedüzzaman diyor ki: “Kim kendi uyanık vicdanını dinlerse, “Ebed, ebed!” sesini işitecektir. Bütün kâinat o vicdana verilse, ebede karşı olan ihtiyacının yerini dolduramaz. Demek, o vicdan, o ebed için mahlûktur.”⁵ Kalp esasen Allah’a müştaktır. Bedüzzaman, yolunu şaşırılmamak, yani nefse uymamak kaydıyla kalbin beka yoluyla esasen Allah’a âşık olduğunu şöyle dile getiriyor: “Bendeki aşk-ı beka, bendeki bekaya değil, belki sebepsiz ve bizzat mahbub olan kemâl-i mutlak sahibi Zât-ı Zülkemâlin ve Zülcemâlin bir isminin bir cilvesinin mâhiyetimde bir gölgesi bulunduğundan, fitratımda o Kâmil-i Mutlakın varlığına ve kemâline ve bekasına müteveccih olan muhabbet-i fitriye, gaflet yüzünden yolunu şaşırılmış, gölgeye yapışmış, aynanın bekasına âşık olmuştu.”⁶ Ve nihayet Bedüzzaman, şu aşkın neticeye ulaşır: “Benim mahiyetim hem baki, hem sermedi bir ismin gölgesi olur; daha ölmez!”⁷

KALP İÇİN ALLAH KORKUSU YETİYOR

Cehenneme gelince... Allah'a müştak insan kalbi artık ne cenneti hedef-i maksat yapıyor; ne cehennemden korkuyor! Safi ve halis Allah korkusu ona yetiyor. Meselâ bir Ebu Bekiri's-Sıddık (ra), ehl-i iman namına cehenneme girmeyi göze alabiliyor. Bir Bedüzzaman, Kur'ân'ı ve milletimizin imanını selâmette görmek şartıyla cehennemin alevleri içinde yanmayı göze alabiliyor! 8 Bediüzzaman'ın bahse konu olan şu ifadesi insan kalbinin ve kalbi besleyen hayal kuvvetinin bir derin arzusu olsa gerektir: "Bir zaman, küçüklüğümde, hayalimden sordum: "Sana bir milyon sene ömür ve dünya saltanatı verilmesini, fakat sonra ademe ve hiçliğe düşmesini mi istersin? Yoksa, bâki fakat âdi ve meşakkatli bir vücudu mu istersin?" dedim. Baktım, ikincisini arzulayıp birincisinden "Ah!" çekti. "Cehennem de olsa beka isterim" dedi." 9 Nihayet, hemen ardından Bediüzzaman, insan mahiyetinin ebediyetle şiddetle alâkadar olduğunu teyid ediyor. "İşte, madem mahiyet-i insaniyenin bir hizmetkârı olan kuvve-i hayaliyeyi bu dünya lezzetleri tatmin etmiyor; elbette gayet cami mahiyet-i insaniye, ebediyetle fitraten alâkadardır." Burada, ebediyetle fitraten alâkadar olduğu ifade edilen kuvve-i hayaliye, kalbe bağlı bir kuvvettir. Bu kuvveti nefsin de kullandığı bir vakıadır. Fakat nefis bu kuvveyi dünya lezzetleri için kullanıyor. Kalp ise, cehennem de olsa ahiretteki beka için kullanıyor!

Dipnotlar:

- 1- Sözler, s. 135.
- 2- Ahzab Sûresi: 72.
- 3- Lem'alar (yeni tanzim), s. 35.
- 4- Lem'alar (yeni tanzim), s. 984.
- 5 -Sözler (yeni tanzim), s. 849.
- 6- Şuâlar (yeni tanzim), s. 100.
- 7-Şuâlar (yeni tanzim), s. 101.
- 8- Tarihçe-i Hayat, s. 544.
- 9- Asa-yı Musa, s. 37; Şuâlar, s. 201.